

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja:

Za celo leto predplačan 15 glđ., za pol leta 8 glđ., za četrt leta 4 glđ., za jeden mesec 1 glđ. 40 kr.

V administraciji prejeman velja:

Za celo leto 12 glđ., za pol leta 6 glđ., za četrt leta 3 glđ., za jeden mesec 1 glđ.
V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 glđ. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inzerate) vsprejema upravništvo in ekspedijca v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 103.

V Ljubljani, v torek 5. maja 1896.

Letnik XXIV.

Socijalno-demokratski znanstveni temelj.

Samo po sebi je umevno, da je socijalna demokracija v svojem bistvu materijalistična. Boga in človeško dušo taji; torej tem bolj taji vsak razloček mej Bogom in svetom, mej telesom in dušo.

Druzega ni, nego sama materija, sama tvar in njeni zakoni. Liebknecht pravi naravnost: „Znanost uči in dokazuje samo materijalizem; pravi socijalni demokratski torej ne more biti nič drugo, nego materijalist.“

V dosedaj navadnem pomenu je materijalizem tisto naravoslovje, ki samo po mehanskih zakonih razlaga povstanek in razvoj sveta. Glede na človekov postanek poznamo vsi materijalistični nazor pod imenom Darwinizma, ki namreč tajéč bistveno razliko mej vrstami: človek, žival, rastlina, anorganična natora, zatrjuje, da so se iz nepopolnih stvari razvile vedno popolnejše in da je homo sapiens samo gradualno različen od svojih „bratcev in sestric“ v živalstvu in rastlinstvu.

Socijalni demokratski vsprejemajo brez ugovora te naravoslovsko in modroslovsko nesmiselne sanjarije in na ti podlagi raziskujejo človekov razvoj v družbi. Njihova teorija je na družabno življenje in na tolmačenje družabnih pojavov uporabljeni naravoslovski, ali recimo: darvinistični materijalizem.

Marks se zelo mnogokrat baha, da je on prvi uveljavil pravo pojmovanje človeške zgodovine, s tem da je dosledno iz materijalističnih načel razvil zakone njenega razvoja. Kako je to izvršil, smo že omenjali. Trdil je namreč in za njim trdi to vsa socijalna demokracija, da človek ne dela zgodovine, marveč da je gnan po materijalnih zakonih svojega obstoja. Gospodarske razmere vsakega časa vladajo člo-

veštvo. Posamniki in družbe so taki, kakoršne so te razmere.

To naziranje imenujejo socijalni demokratski po Marksu naravnost materijalistično zgodovinsko naziranje.

V svoji knjigi „Das Kapital“ (Kritik der politisch. Oekonomie) 4. Aufl. Hamburg 1890, str. 335, 336) piše sam:

„Darvin je obrnil pozornost na zgodovino narodne tehnologije, t. j. na to, kako so se razvijali rastlinski in živalski organi kot proizvodna sredstva za življenje rastlin in živalij. Ali ne zasluži zgodovina razvoja proizvodnih organov družabnega človeka, gmotnega temelja vsaki posebni družabni organizaciji, jednake pozornosti? — Tehnologija razkriva dejansko razmerje človekovo do nature, neposredni proizvodni proces njegovega življenja in s tem tudi razmer njegovega družabnega življenja in duševnih pojmov, ki iz njih izvirajo. Celo vsaka verska zgodovina, ki se ne ozira na ta gmotni temelj, je — nekritična. V resnici je mnogo lažje najti pojemsko jedro verskih sanjarij po analizi, nego narobe razvijati iz vsakokratnih življenjskih razmer njihove v nebesa prestavljene oblike. Poslednja je jedino materijalistična in zato jedino znanstvena metoda. Pomanjkljivosti abstraktno naravoslovnega materijalizma, ki izključuje zgodovinski proces, se izpoznajo že iz abstraktnih in ideoloških pojmov njegovih zagovornikov brž ko se dvignejo iznad svoje stroke.“

Vemo, da trudimo s takimi citati svoje bralce. Marks je v obče glede na slog skrajno netečen in neprebavljiv. Toda navedli smo jih v dokaz svojih prejšnjih trditvev. Sicer so pa njegovi učenci to naziranje spravili v poljudno obliko in vsak zaveden socijalni demokrat, ki ne ve prav nič o „ideoloških pojmovih itd.“, zatrjuje in dokazuje v vsakemu umljivo obliki, kako se je razvijala vera in naravnost

v starem, srednjem in novem veku. Terezija Noetscher, znana socijalistična agitatorica, je tudi v Ljubljani razlagala ta materijalistično-zgodovinski razvoj človeške družbe in njenih pojavov.

Marksovo materijalistično-zgodovinsko naziranje je popolnoma razvil njegov 40 letni sodrug Friderik Engels, v dveh za zgodovino tega vprašanja veleslovesnih knjigah: „Der Ursprung der Familie, des Privateigentums und des Staats. I. H. W. Dietz. Stuttgart in Herrn Eugen Dührings Umwälzung der Wissenschaft.“ Ravno tam je izšla: Lewis H. Morgan: Die Urgesellschaft-Untersuchungen über den Fortschritt der Menschheit aus der Wildheit durch die Barbarei zur Zivilisation“, z ravno tisto smerjo.

Iz teh knjig se spisujejo poljudne brošurice, članki v socijalistične liste, pripravljajo govori v socijalno-demokratske namene. Ideje se po tem potu širijo mej ljudstvo. Čudovit je vpliv, ki ga imajo na priprostega človeka. Živi in ves drugi svet zaničujoči spis v tem oziru napolni bralca, ki mu je bilo strupeno okrožje in burno življenje že preje omajalo vero, z nekim nepojmljivim napuhom. Zdi se mu, da sedaj že ve in zna vse in da sme z nekakim prezrljivim veleumjem vreči katekizem in z njim vse druge spomine iz mladih let, za vedno v kot. Posmehuje se verskemu življenju in s krepko strastjo udriha po „hinavskih zapeljivcih“ ubozega ljudstva, — po f . . . h.

Da ne delamo Marksu krivice, če ga imenujemo materijalista, smo, upamo, jasno dokazali. Saj to trdijo o njem njegovi najožji somišljeniki. Čujmo n. pr. K. Kautskyja (Darwinismus und Marxismus. N. Z. 1895, str. 709), ki se sedaj šteje po pravici kot prvi znanstveni zastopnik socijalne demokracije.

„Primeri mej Darwinom in Marksom ni nova in analogija mej obeh nauki je razvidna. Prvi in drugi je našel ključ k razvoju v boju, Darwin v boju za obstoj, Marks v stanovskem boju in zakoni

LISTEK

Najnovejši slovenski pesnik.

(Konec.)

Kako bridko tarnajo sušični mladi pesniki, če zró v mesec ali zvezde! Same budalosti jih povprašujejo. Naš pesnik pa jih vprašuje duhovito, zakaj se po dnevu skrivajo:

Kaj? Morda pa mudni šah igrate?
Pevate, pri čaju čujete?
Carstev cvenke, borzo znate?
I na zborih vseh stolujete?
Ali ste nemočne krasotice?
Morebiti pesmi zlagate? (97.)

Kako je prišel do modrosti, popisuje pesnik v pesmi „Studenece — oh, kje si?“

Strašno je vroče — se potim,
Viš solnčno jezo — ves gorim.
Oh žeja, žeja me groznó,
Življenje v srci bo pošló.
A kje si kaplja draga — up moči,
Studenečnica, življenje moje Ti!

Oh, kje si —
Oh, kje si mi?

Dolgo je išče s težavo, kakor jelen, kakor Rotšild, ki bi dal na njegovem mestu cel milijon zanjó.

Po logu ukal sem zastonj,
Zastonj po tratah tekal ponj.
A čuj! na skrivnem kraji najdem vir,
I pri Modrosti čisti srca mir (81.)

Ves rod ljubi pesnik, sovraži samo narodne odpadnike, katere zove Kitajce in sebične politike. Zoper te kliče solnce na pomoč:

Ti solnce vés? v temó pogléj!
Tu najdeš gnúsnost tajnih séj.
Odkrij hinavce, — tudi déla,
Kjer skrita je krepost do cela.

Razkrivaj,
Razkrivaj
Vsé módro solnčice!

On priznava samo ono politiko, katera se ne da po nobenih načelih ločiti od splošnega miru. Boj za načela mu je oduren, zato vzdihuje „O kreg — o mir!“

Oj ljubi, mili mir! —
Oh črni ti prepír!
Gléj, vsé živi, smeji, se veseli,
Čuj, vse se dere, bije, vse trpi.
Oj pridi, biser mir!
Oh, prejdi skrat prepír!

Nemškutarjev pa ne! Ti grdi ljudje kitajčijo v govorjenju. Kako jim je zagodel:

Nikjer te dobre juhe nisem jél — o káka júha!
A poper tak, — nečeden! Hajdi proč! fi! primaruha!
Živo popisovanje mu je posebno všeč:

Vse trga se, vse rávsa se,
Vse dère se, vse kávsa se,
Čegav bo Carjigrad.
Vse vpilo je i tulilo
Dajalo se i pútilo
Za slavni Carjigrad.

Posebno se ponaša pesnik z „iskricami in pušicami“. Najvplivnejše slovanske može je v kratkih kriticah ocenil in opisal, marsikomu dal tudi dober nauk. Nekateri bi utegnile čitatelje zanimati, ker je ocenil pesnik tudi še sedaj živeče može.

Gorazd je krojač, ki premišljuje razne mode:

Različne, brat, razstavljaš nam ideje,
Ter šivaš v krasne pesniške obleke
Po najnovejši i starejši modi. — —
Se ve, mnog duh se v Tvoj plod zaletava,
A vedno drug smo drugemu zabava.

Gg. Hribarju in dr. Tavčarju je tako zagodel:

Salomon je imel sreč ko širno mórje,
Svet je nosil v njem i tajno, čudežno modrost,
Dnes modrost pa bratom gre do srca skorje
Malo bije divnih src za Slave velikóst.
Rés — po srcih le premnogih mrzla burja brije,
O sebičnost! — Če si sam, bó konec domačije.

Zelo duhovito sodi o dr. Lampetu:

Ti viš ga no! V možganih ta ima oči,
Da vse v red stavlja: úm, dom, svet, srca ljudij.

Dr. Mahnič je pa železničar, ki z lokomotivo vozi po slovstvenem polju:

pregibanja v natori, ki jih je prvi našel, se morajo ravno tako kot zakoni gibanja v družbi, katere je drugi odkril, izvajati iz splošnih gibalnih zakonov.“

Potemtakem smo srečno prišli do jedine znanosti, namreč do — mehanike.

Ves svet je mehanizem; človek na njem je stvor, ki ga vladajo samo mehanični zakoni. Iz teh zakonov se izvaja vera in pravost; po teh zakonih se razlaga pravo in dolžnost. Na mesto zgodovine, dušeslovja, logike, katekizma ima nastopiti samo mehanika.

Tak je socialno-demokratski znanstven temelj, ki vničuje duha in vsako idejo, ki se ravno tako protivi božjemu bivanju, kakor vsakršni koli sili, ki se ne da „izvajati iz splošnih gibalnih zakonov“, temelj, na katerem se zida poslopje enakosti in bratstva atomov, ki so jih ravno ti zakoni znesli skupaj v tvore, ki jim pravimo — ljudje.

Kedor le količkaj pozna zgodovino modroslovja, rekše zgodovino zmot človeškega duha, mora priznati, da je samo jeden nazor o svetu tako odločen, tako dosleden, tako v najmanjših podrobnostih dovršen, kakor socialno-demokratski. Ta jedini nauk je — nauk katoliške cerkve in na njenih resnic temelju sezidano modroslovje.

Zato čutimo katoličanje neko notranje zadovoljstvo, ko listamo črne bukve socialno-demokratskih idej. Vse tisto zmedeno, lažljivo, hinavsko, pol — materialistično naziranje naše liberalne dobe, ki v svojem bistvu prav tako taji Boga in dušo, kakor socialni demokratje, ki pa vendar včasih „zavijajoč oči proti nebu“ govori o „verskem čustvu“, bije boje „za vero, dom, cesarja,“ vihti svoje orožje za „uravnost in pravo“, bo — minulo.

Socialni demokrat in zaveden katoličan si bosta stala kmalu jedina nasproti. Popolnoma naraven razvoj našega domačega liberalizma opažamo torej v tem, da je že več slovenskih vseučilišnikov vstopilo v socialno demokratski tabor. Dosledni so in odkritega, doslednega sovražnika se nam ni bati. Sam po sebi se bo zmečkal gnjili, medli liberalizem; porok so nam za to ti mladeniči.

Državni zbor.

Dunaj, 4. maja.

Državni zbor je po tridnevnem presledku včeraj zopet zboroval ter nadaljeval posvetovanje o volivni reformi, ki utegne biti jutri končana. Predloženo je poročilo pristojbinskega odseka o načrtu borznega davka. Odsek je prenaradil več določil.

Pravosodni minister pismeno naznanja, da je načrt zakona o kupcijah na obroke dobil Najvišje potrjenje.

V razpravi je § 28 volivne reforme. Posl. Brzard omenja, da bi po tej določbi politično oblastvo moglo vpeljati novo volivno geometrijo ter v večjih krajih vplivalo na izid izvolitve volivnih mož, ako se ne vpeljejo direktne volitve. Tretji odstavek naj se torej glasi: „V večjih krajih (mestih) mora, ne more, polit. okr. glavarstvo določiti več volivnih prostorov v sporazumu z občinskim načelnikom“. Odpade pa naj četrti odstavek, ki določa, da se šte-

vilo volivnih mož na posamezne volivne prostore porazdeli po številu prebivalstva.

Če ta predlog ne obvelja, naj se k četrtemu odstavku dostavi, da se volitve vrše po mestnih oddelkih, predkrajih in posameznih vaseh, ki spadajo k mestu.

Posl. Kraus nasvetuje, da se v novi načrt privzame § 29 dosedanjega volivnega reda, ki določa, da se glasovanje vrši ustno ali pismeno, če so se volitve volivnih mož vršile ustno ali pismeno.

Posl. Scheicher ni navzoč, torej zgubi besedo, posl. Kaiser in Pernerstorfer se odrečeta besedi. Pri glasovanju je bil § 28 vsprejet z malo premembo, § 31 z dostavkom, da se morata pričetek in čas glasovanja tako določiti, da morejo volivci oddati svoje glasove. Konečno so obveljali brez premembe paragrafi 32, 33a in 40.

Politični pregled.

V Ljubljani, 5. maja.

Pogodba z Ogersko. Včeraj sta se objavila nuncijska obestranskih kvotnih deputacij. Nuncijska avstrijske kvotne deputacije povdarja, da si deputaciji ne smeta stati nasproti kot sovražnici ter skušati druga drugo preobložiti, marveč kot zastopnici dveh tesno zvezanih državnih polovic. Dalje dokazuje, da je z ozirom na vedno lepši razvoj Ogerske, posebno v obrtnem in trgovinskem oziru, popolno umestno, da se izračuni drugi ključ, po katerem se določi obojestranski delež k skupnim dolgovom. Glavni pogoj obstoji v tem, da se opusti dosedanji način določevanja. Obe državni polovici se nahajata v popolno enakem razmerju. Ogerska polovica jednako vpliva na skupne zadeve, kakor avstrijska in bi bilo toraj popolno pravično, ako bi obe v jednaki meri donasali k skupnemu gospodarstvu. Vendar pa avstrijska deputacija za sedaj še ne zahteva jednakega doneska, ker Ogerski še niso odprti vsi bogati viri dohodkov in bi prevelika davčna napetost znala slabo vplivati na njeni razvoj. Vkljub temu se pa ne more zadovoljiti s sedanjo kvoto. Davčna moč se ne more smatrati merodajnim za merilo, nasprotno je pa najmerodajnejše število prebivalstva kot podlaga za določitev obestranskih kvot. Na tej podlagi se dobi razmerje 58 : 42. Ako se upoštevajo brutto-dohodki Avstrije od l. 1886—1894 in primerjajo z onimi Ogerske v jednaki dobi, tedaj se pokaže razmerje 58:1 : 41:9, na podlagi netto-proračuna pa razmerje 58:7 : 41:3. Deputacija izraža nadalje željo, da se določi za bodočnost gotovo merilo in se s tem vsako desetletje preteča kriza reši ugodno. Konečno stavi deputacija nastopne predloge: Od vsakoletne svote skupnih stroškov naj se odštejeta najpreje 2 odstotka na ogerski državni zaklad. Čisti carinski dohodek se ima določiti za skupni dohodek, v pokritje ostalih skupnih stroškov se pa določa za tostransko državno polovico 58 in za onostransko 42 odstotkov. Ta določba ima veljati za dobo desetih let. Ogerski renuncij odobrava predloge državnoborskega nuncijskega glede skupnosti carine in 10 letne pogodbene dobe. Nikakor se pa ne strinja s predlogom avstrijske kvotne deputacije, ki zadeva določitev kvote. Povdarja se pred vsem, da

je pariteta Ogerske v zakonu zajamčena in od vsakega kvotnega razmerja popolno neodvisna pravica. Na podlagi tega načela se ne more niti sedaj, niti v bodoče povišati ogerska kvota. Jednakopravnost je popolno samostojen in potreben pogoj. Jedino pravo merilo za določitev kvotnega razmerja smatra renuncij premoženjske razmere in davčno moč obeh držav. Konkreten avstrijski predlog glede stalnega načina za proračunjevanje bi ogrska deputacija rada vsprejela, toda izmed sedaj predlaganih ji nobeden ne more ugajati; najmanj pa ta, po katerem se ima določiti kvota na podlagi števila prebivalcev. Ravno tako napačno se zdi ogerski deputaciji mnenje, da se določi kvota na podlagi brutto-dohodkov in stroškov, marveč smatra kot jedino pravo dosedaj navadno načelo, da so brutto-dohodki iz naravnostnih in nenaravnostnih davkov podlaga za določevanje obestranskih kvot. Na ta način dobimo sorazmerje 30:76⁵ : 69:23⁶. Nadalje se naštevajo razne obrtne okolnosti, ki popolno onemogočujejo vsako zvišanje ogerske kvote. Konečno želi renuncij, naj se prištejejo stroški za vojaško granico k skupnim stroškom in naj se prinos vseh dežela ogerske krone vpoštevava v jednostavnem sorazmerju. Po odbitku skupnih carinskih dohodkov se dobi razmerje 31:4 : 68:6. Upamo, da ogerskemu renunciju odločno odgovori avstrijski državni zbor.

Srbija in milenjska slavnost na Ogerskem. Srbski krogi so prišli pri Mažarih v veliko nemilost, ker niso zabranili sramotnega dogodka pred spomenikom kneza Mihaela. Kaka nejevolja je prešinila mažarske kroge, je razvidno iz raznih listov, ki bruhajo srd na srbske „nehvaležneže“. Srbska vlada, pravijo imenovani listi, bode gotovo kmalu sprevidela, kako nepremišljeno in nevarno je njeno postopanje nasproti milenjski slavnosti. S tem, da se je javno demonstriralo proti budimpeštanskim slavnostim in zažgala na javnem trgu ogerska zastava, so se razmere zelo skalile, in ministerski predsednik Novakovič bode moral nastopiti spokornilno pot, ako ga z njegovimi tovariši vred ne bodo preje vrgli raz državno krmilo. Samo odslovljenje belgrajskega mestnega prefekta in jalovi izgovori ne bodo zadostovali, da se spravijo v prejšnji tir razmere mej Ogersko in Srbijo. — Ogerski poslanik v Belgradu je takoj drugi dan po dogodku zahteval od srbske vlade, naj ostro kaznuje vse udeležnike imenovanih demonstracij in zabrani vsake nadaljne pojave. Vlada mu je odgovorila, da se že vršé preiskave in se bode po možnosti ustreglo zahtevam ogerske vlade. — Mažari bi menda najraje videli, da bi jih občudoval ves civilizovani svet in slavil njihovo oholo počenjanje. Toda prepričani naj bodo, da se jim ne bode izpolnila ta vroča želja, najmanj pa od strani Slovanov, ki ne morejo nikdar pozabiti krivic, katere so jim provzročili Mažari.

Vstaja v Nikaragui je končana, kajti revolucionarne čete so se morale udati pritisku vladnih čet in njihovi vodje so se morali umakniti z dežele. Vladne čete so zasedle trdnjavo Leon, koder je bil glavni tabor vstašev. Zunanji minister je naznanil zunanjim vladam, da vlada mir in je vojska končana. Kako dolgo bode trajal ta mir, je druge vprašanje, ki se ne da tako lahko rešiti, tem manj, ako se bodo dali preslepiti vstaškimi vodjem, kakor jih je dosedaj sleparil premagani in zapodeni glavni vodja.

Perzija. Vprašanje glede perzijskega prestolonaslednika se je naglo in mirno rešilo. Vsi trije šahovi sinovi so se zjediniili v tem, da prevzame vladarstvo drugi sin Muzzafer-Eddin, gverner v Täbrisu. Temu tudi nista ugovarjali Rusija in Anglija in včeraj se je vladno objavilo ime novega vladarja. Veliki duhoven je v mošaji zbrani množici naznanil najnovejšo vest. Vsi principi, gvernerji in ministri so poslali novemu vladarju svoje čestitke, na katere je prav ljubeznjivo odgovoril. — Truplo umrlega šaha se je mazililo in se pokoplje še le, ko dóspe v stolico Muzzafer-Eddin, kar se zgodi v desetih dneh. — Najbolj zanimivo je, da je turška vlada prepovedala carigrajskim listom omenjati umora perzijskega šaha; skoro gotovo iz istega vzroka, vsled katerega je umrl šah prepovedal domačim listom razširjati vest o umoru francoskega predsednika Carnota, ker se je bal, da bi tudi njega ne doletela jednaka usoda. Tudi turškega sultana mučijo jednake misli in vsled tega se boji razglasitve.

Italijani v Afriki. Zadnje dni se je pričelo zopet živahneje gibanje na abesinskem bojišču. General Baldissera je 2. t. m. z nekoliko četami zasedel Barakit, ki je štirideset kilometrov oddaljen

Kar smatrali bratje so doslej za cvet,
Tó pohodil sam je v teku kratkih let.
Delal je po glavah rož železnico na vse moči,
Z modroslovno droško svojo vozi urno se po nji.

Jako značilno je za pesnika, da je zložil pesem tudi — Šumiju. Delovanje družbe sv. Mohorja je je opisano tako:

Sestdeset tisoč ločnih glav zajema strastno
Iz šest skled si raznovrstnega jedila;
Dobro tekne nam i celo leto, ker je slastno,
A dasi je sita glava, še bi vžila itd.

Kako mikavno popisuje pesnik pravega Slovana:

Zilasta žila živi, razteza po vsem se telesu,
To si telo Ti Slovan, kri Ti slovanski je čut.

Pa ko bi hoteli biti vsi Slovani taki! Pesnik je žalosten, ker se ne ravna po njegovih mislih, in tužno poje:

Ego autem censum censeo:
Slovani s polžem lezejo (str. 141).

A čuj: censeo — lezejo, kaka rima je to? Rahločutni pesnik je pač mnogo trpel duševno, predno jo je zapisal. Zato ji je napisal komentar: „Beri, kakor Slovani radi izgovarjajo: censejo. Hohniki se pri nekaterih Slovanih izgovarjajo, pri drugih pa ne: Tu beri sarkastično starslovenski lénzejo. Zdaj se pa že rima!

Vendar pa majki Slavi v čast izpremeni pesnik svojo misel o Slovanih v pesmi „Češki razstavi“:

Do zdaj še ne — a zdaj do vrha si dospel Slovan!
I zdaj — oh saperbold! — oh, vstrajaj tamkaj gori!

Slovani si bodo pa že pomagali, a gorje „Kitajcem“, kateri pridejo naravnost v Hades — v kurmik:

Jo! tam premnog je še za vrage znak,
Premnoge gorostasne vislice za té.
Na njih se stegnil bo naš vrag še vsak,
Da z grozo vso se penil i kesal se bo.

To je gotovo originalna ideja, katera je skrivnostno razpredena na str. 50. Iz takih pesmic je sestavljena vsa knjiga. Pesnik si je v svesti, da bo mnogo ljubečih src pridobil Majki Slavi, škodovati neče nikomur, ampak vse napolniti z rodoljubno ljubeznijo. Prepričani smo, da ta knjižica ne bo nikomur niti škodila, niti koristila, pač pa se najde v nji za 65 kr. obilo zabave, kakor se spozna iz navedenih vzgledov. Pesnik sam pa je tako originalen, kakor bi bil z meseca prišel na zemljo. — Čisti dohodek je namenjen družbi sv. Cirila in Metoda. Če se hoče kdo predstaviti za nekaj ur v one eterske višave, kjer neha logika in pamet, naroči naj knjižico v Ljubljani. L.

od Adigrata. Poprej pa se je moral meriti z nasprotnikom, ki je stražil zvezo mej tema krajema. Ker je pa bilo število Abesincev zelo neznančno, so se morali umakniti in odpreti pot italijanskim četam. Izgube na obeh straneh so neznančne, kajti poročila popolno molče o tem boju. „Agencia Stefani“ se poroča iz Masave, da so dospeli italijanski oddelki na zelo ugoden prostor in da se na tem mestu lahko trajno ustavljajo sovražniku. O resničnosti teh besedij mora vsakdo dvomiti, ako se pomisli, da Menelikova armada brez rezervnikov in pomožnih čet mnogo presega italijansko armado, ki šteje le 22.000 mož in razpolaga z 48 topovi. Major Salza je na potu k generalu Baldisseri, vendar se pa trdi, da ga zadržuje Ras-Mangaša, Menelikov zaveznik. Iz brzojavnega poročila, katero so prejeli Salzovi sorodniki, se razvidi, da se sicer majorju ne godi nikaka krivica, razvidno pa ni, je li prost ali ne. Ker se nahaja sovražnik prav blizu glavnega italijanskega tabora, je pričakovati v najbližjem času poročil z afriškega bojišča.

Trgovska in obrtniška zbornica.

(Dalje.)

b) Občina Dol in Dolsko sta se obrnili na c. kr. poštno in telegrafsko ravnateljstvo v Trstu s prošnjo, da bi se uvela še druga poštna zveza s c. kr. poštним uradom v Dolu. Ta poštni urad ima doslej le enkratno poštno zvezo z dnevnimi poštными vlakmi iz Trsta in Dunaja. Ker je v teh dveh občinah 29 večjih in manjših trgovin, 8 mlinov, 2 barveni tovarni in 32 drugih obrtnij in se v okolici teh občin nahajajo 2 veleposestvi, 2 župnijska urada in 2 občinska urada, 2 ljudsko-šolski vodstvi in 2 krajna šolska sveta in imajo prebivalci živahen promet s c. kr. okrajnim glavarstvom v Kamniku, s c. kr. okrajnim sodiščem in c. kr. davčnim uradom na Brdu, s c. kr. notarijatom na Brdu, in so trgovci in obrtniki v vedni kupčijski zvezi z deželnim glavnim mestom Ljubljano, tovarnarji in lesni trgovci pa imajo tudi kupčijske zveze z drugimi deželami: je opravičena želja, da se pri c. kr. poštнем uradu v Dolu uvede druga poštna zveza z nočnimi poštными vlakmi iz Dunaja in Trsta. Dol je od Brda, kjer so c. kr. oblastnije, oddaljen le 14 km in pismo oddano 1. opoldne pri c. kr. poštнем uradu v Lukovici, pride 2. ob 5. uri popoldne v Dol. Če se na to pisanje takoj odgovori, pride ta odgovor še le 4. opoldne v Lukovico.

Ker se vidi zbornici prošnja v interesu prometa ozira vredna, jo je najtopleje priporočala pri c. kr. poštнем in telegrafskem ravnateljstvu v Trstu.

i) Na c. kr. deželno vlado se je poročalo:

1. da naj se prošnji mestne občine metliške ugotovi, da se letošnji letni in živinski semenj, ki pade na 8. dan decembra, t. j. praznik Marijinega spočetja, preloži na 15. dan decembra.

2. Da naj se usliši prošnja mestne občine kočevske in naj se letni in živinski semenj, ki je bil za dan 20. marca t. l. prepovedan vsled koz, vrši v dan 11. aprila t. l.

3. Občini viniški naj se na njeno prošnjo dovoli, da se letni in živinski semenj, katerega letos vsled koz ni bilo dne 27. januarja, vrši v dan 20. aprila t. l.

j) V zmislu zakona z dne 16. jan. 1895, drž. zak. št. 26 podani poročili na c. kr. okrajni glavarstvi v Kočevju in Logatcu glede zaprosenih razprodaj Franca Hiršal-a v Ribnici in Ivana Stritofa v Staremtrgu, sta se vzeli na znanje.

k) Na vprašanje nekega c. kr. okrajnega glavarstva, če zadošča za nastop rokodelskega obrta učno spričevalo, izdano od neopravičenega mojstra, se je zbornica izrekla, da ima z ozirom na § 14. zakona z dne 15. marca 1883 drž. zak. št. 39, deželna politična oblast odločiti, če se more spregledati doprinesba učnega spričevala.

l) Prošnja J. S. iz Broda za spregled doprinesbe učnega spričevala za nastop mizarkega obrta se je v zmislu ministerskega ukaza z dne 16. sept. 1883, št. 26701, pri c. kr. deželni vladi priporočala, ker je prositelj dokazal, da je pri mizarstvu skoraj 8 let za pomočnika delal.

(Dalje sledi.)

Dnevne novice.

V Ljubljani, 5. maja.

(Župnijske izpite) delajo te dni p. n. gg.: G. Koller, kapelan v St. Jurji pod Kumom; Janez Kromar, kaplan v Poljanah; Ant. Mali, župni upravitelj v Javorju; Franc Pokoren, kurat v Besnici; Ludovik Schiffner, kaplan v Naklem; Franc Zakrajšek, župni upravitelj v Dragi; Janez Zakrajšek, kaplan v Smarji.

(Učiteljski vsposobnostni izpiti) se vrše ta teden na tukajšnjem c. kr. učiteljskem. — Izpiti za meščanske šole delajo 3 učitelji in 2 učiteljice; za ljudske šole 6 učiteljev in 14 učiteljic. Za vsposobljenost iz francoščine se jih je oglašilo 5, iz nemščine 2 kandidata; 1 ima ponavljavni izpit iz krščanskega nauka, 1 iz violine.

(Na večerajni veliki sejm) so prignali 909 konj in volov, 267 krav in 48 telet. Ker so prodajalci zahtevali le visoke cene, bila je kupčija le srednja. Največ se je prodalo krav in telet.

(Iz Kamnika) se nam piše: Letošnja zima je bila kaj prijazna in je privabila v naše mestece mnogo izletnikov. Dočim je lani sneg kril zemljo na metre visoko, bilo je letos lepo in toplo vreme, tako da so se izletniki že zgodaj sprehajali v pomladnih oblekah. Niti v najhujših mesecih ni bilo dosti mraza. Bilo je kakor v zimskem zdravilišču. Sedaj se pripravljajo kopeliški posestniki in meščani, ki oddajajo stanovanja za poletno sezono, za vsprejem gostov. Ako se sme soditi po doslej došlih povprašanjih, bo sezona jako živahna. Kakor znano, zdravi se v tukajšnjem zdravilišču tudi na Kneipp'ov način. Uspehi so bili dosedaj sijajni. Zdravnik dr. Wackenreiter je bil že pred tremi leti dalje časa v Würshofenu, ter se je tam temeljito seznanil s Kneipp'ovo metodo. Sedaj je zopet tam, da proučava napredke te zdravilne metode v zadnjih letih. Zelimo, da bi se tudi letos prav veliko bolnikov tu zdravilo.

(Krošnjarstvo.) Obrtni odsek državnega zbora je dovršil svoja posvetovanja o načrtu krošnjarskega zakona. V načrt je privzel več nasvetovanih prememb, ki olajšujejo krošnjarstvo z izdelki hišne industrije. Poostrene pa so določbe proti krošnjarstvu v § 5, ki dovoljuje krošnjarstvo le za določen okraj, in v § 12, ki pooblašča trgovskega ministra, da sme prepovedati krošnjarstvo v vseh stolnih mestih, kopalniških in mestih z 10.000 prebivalcev, ter prepovedati krošnjarstvo sploh za cele dežele ali posamezne pokrajine, ako zahtevajo deželni zastopi. Proti tej določbi je dr. Exner naznanil votum manjšine. Vsprejeta je bila tudi od posl. Polzhoferja nasvetovana resolucija: „Krošnjar mora imeti seznam svojega blaga v onem jeziku, ki je navaden v krajih, koder krošnjari“.

(Račun o „Jeranovi študentovski mizi“ za mesec april.) Minoli mesec april so bili za Jeranovo študentovsko mizo nastopni stroški: Vodstvu ljudske in dijaške kuhinje za hrano 153 gld. 26 kr.; podpore dijaku za šolnino 75 gld., za stanovanje 34 gld., za hrano po zasebnih stanovanjih 10 gld. 30 kr., za šolske potrebščine 5 gld. 45 kr.; skupaj 278 gld. 1 kr. — Denarja je prevzel podpisani v blagajni 311 gld. 75 kr. Po odbitih troških je ostalo v blagajni 33 gld. 74 kr. — Meseca aprila je bil račun v ljudski kuhinji za hrano precej manjši, nego druge mesece, ker so bili mej tem časom velikonočne počitnice, ki so zvale dijake domov, a tem huje je blagajno prijela šolnina, katero je moralo več dijakov plačati zaradi nepovoljnega napredka. — Izkazi o darovih, ki mi dohajajo za Jeranovo dijaško mizo kot venec na grob pokojnega kanonika Jerana, mi dajejo pogum, da bo mogoče to posebno dobro delo krščanske ljubezni nadaljevati tudi v prihodnje ter tako spolnovati poslednjo voljo rajnega mladino-ljuba Jerana, ki je pogosto na smrtni postelji naročal: „Ne pozabite te dobre, ukaželjne in nadepolne naše mladine!“

V Ljubljani 4. maja 1896.

Andr. Kalan.

(Zdravje v Ljubljani) od 19. do 25. aprila 1896. Novorojenih 21, mrtvorjenih 1, umrlih 29. Mej njimi za škardlatico 2, vrtico (davico) 1, jetiko 3, vnetjem sopilnih organov 4, vsled mrtvouda 1, nezgode 1, za različnimi boleznimi 17. Med njimi 5

tujcev in 7 iz zavodov. Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer: za škardlatico 6, vrtico 11.

(Strela.) Dne 2. t. m. je tresčilo v Jaszbereniji v četo vojakov, ko so eksercirali na vežbališču. Dva vojaka sta bila na mestu mrtva, več ranjenih.

(Krajevne razstave na Bolgarskem.) Knežja bolgarska vlada priredi v svrhu pospešitve poljedelstva, perotnino-, živino-, svilo- in sadjereje na več mestih v Bolgariji krajevne razstave v času med 17. aprilom in 27. septembrom 1896. Razstave bodo obsegale domačo živino, oljno industrijo, razne rastlinske pridelke in pridelke živino- in čebeloreje, potem poljedelske stroje in orodja. Na teh razstavah so dopustni le pridelki in živali dotičnih okrajev, s poljedelskimi stroji pa se morejo inozemske tvrdke udeležiti vseh razstav. Morajo pa same skrbeti za prevoz in varstvo predmetov. Podrobnosti se lahko poizvedo v trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani.

Za dijaško mizo namesto venca na grob pokojnega monsign. Jerana.

Zlatomašnik č. g. Matej Preželj, župnik v Mavčičah 5 gld. — Oče Zupan v Kropi 2 gld. — G. Anton Mezeg, kaplan v Selcih 3 gld. — G. Anton Jamnik, župnik v Sorici 5 gld. — Elizabeta Pintar 3 gld. — Gospa Zofija Bernard (Šupevec) namestu venca na grob ribniškega dekana č. g. Povšeta 6 gld. — „Eden naših“ 5 gld. — G. Andrej Pipan, župnik na Polici 5 gld. — G. Josip Zelnik, župnik v Čemšeniku 4 gld. — Č. g. mestni župnik M. Malenšek v spomin nekdanjemu št. peterskemu kaplanu 5 gld.

Društva.

(Šentjakobsko-trnovska ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metod) priredi dne 31. maja veliko vrtno veselico na Koslerjevem vrtu. Zanimiv program, ki bode mej drugimi točkami obsegal vojaško godbo in petje, objavimo pravočasno.

Telegrami.

Dunaj, 5. maja. Meščanski klub je imenoval v večerajni seji kandidate za bližnjo volitev. Županom je odbran Strobach, prvim podžupanom dr. Lueger, drugim dr. Neumayr. S tem je ovržen nasvet ožjega odseka.

Praga, 5. maja. Mestu preti velika nevarnost vsled povodnji. Trije predkrajji in otok Kampa so pod vodo. Voda rapidno narašča. Jednaka poročila dohajajo tudi iz južnih delov Češke.

Praga, 5. maja. Čevljarski pomočniki so ostavili delo; zahtevajo pred vsem 30 odstotno povišanje plače.

Budimpešta, 5. maja. Cesar je vsprejel večeraj ob pol 11. uri kneza-primasa Vasaryja, katerega je sv. Oče pooblastil, da izroči cesarju njegovo čestitko povodom milenijske slavnosti. Ob 11. uri je vsprejel cesar vse diplomate.

Budimpešta, 5. maja. Cesar se je večeraj dopoldne brzojavno zahvalil sv. Očetu za doposlano čestitko.

Budimpešta, 5. maja. V Gutmanovi opekarni je 800 delavcev ostavilo delo. Vsi zahtevajo povišanje plače.

Belgrad, 5. maja. Ministerski svet je naznanil ogerskemu poslaniku, da je odslovljen policijski prefekt in žandarmerijski vodja.

Berolin, 5. maja. Poročila raznih listov o odstopu trgovskega ministra so popolno neresnična.

London, 5. maja. Uradno se poroča iz Captowna, da se vstaši oddaljujejo od mesta Buloway. Trdi se, da so se utrudili vsled dolgotrajnega boja in se hočejo umakniti v gorovje.

Teheran, 5. maja. Morilec perzijskega šaha je Mirza-Mehmed-Reza, človek srednje starosti, ki je bil že večkrat pregnan iz kraljestva. Prevzel je baje nalog, da umori šaha, in je vsled tega že dva meseca iskal ugodne prilike.

Najbolje priporočena
za preskrbljenje vseh
v kurznem listu
saznamovanih
menic in vrednostij

Menjalnica bančnega zavoda

Schelhammer & Schattera

Wien,
I. Bezirk,
Stefansplatz
Nr. 11, Parterre.

Preizkusili in priporočili

so sloviti vseučilišni profesorji in zdravniki
tinktura za želodec lekarja Piccolija v Ljubljani (Dunajska cesta),
 katera je ugodno učinkujoča, želodec krepčujoča, slast in prebavljenost pospešujoča in telo odpirajoča sredstvo. — Stekleničica velja 10 kr. 121 (50—12) 1

Umrli so:

1. maja. Alojzij Noth, polirjev sin, 1 $\frac{1}{2}$ meseca, Pristavske ulice (baraka) driska. — Marija Toman, posestnikova hči, 5 let, Realskega 26, srčna hiba.

3. maja. Janez Majer, o. in kr. stotnik, 70 let, Vegove ulice 8, otrpnenje možgan vsled mrtvouda.

V hiralnici:

2. maja. Marija Rebec, delavka, 42 let, jetika in epilep. topost.

3. maja. Marija Lenaršič, delavka žena, 46 let, kronični črevesni katar.

Tujci.

5. maja.

Pri Stonu: Steindler, Kraus, Gellis, Huber, Steiner, Walter, Freiburger z Dunaja. — Fischer iz Budimpešte. — Bernstein, Haimer, Ornstein, Stern iz Zagreba. — Gamer iz Solnograda. — Koller iz Gmünd-a. — Mauler in Hafner iz Trsta. — Maly iz Tržiča. — Leitner iz Lienca. — Demšar iz Železnikov. — Saverny iz Gorice. — Stopper iz Trnovega. — Errath, Majoen iz Mokronoga. — Ružička iz Postojne. — Jergitsch iz Celovca. — Mayer iz Grada. — Borletti iz Pontebete. — Noschak iz Krškega. — Wannith, Traar iz Šmohora.

Pri Matiču: Rossipal, Friederich, Tehol, Löwy, Bayer, Sochatzy, Fischer, Kohn, Deutsch, Reiter, Pereles, Ehsinger, Reinhardt z Dunaja. — Mayer z Reke. — Kožar iz Črnomlja. — Pucich, Finzi iz Trsta. — Dietz iz Lundenburg-a. — Weiss iz Bele Peči. — Berg iz Mokronoga. — Jungmichl z Českega. — Obereigner z Snežnika. — Colledani iz Gorice. — Plaček iz Plzna. — Schaffer, Samida iz Kočevja. — Gruntar iz Ribnice. — Neumann iz Grada.

Pri bavarskem dvoru: Tedeschi iz Trsta. — Maier, Windisch z Tirolskega. — Plez iz Romane. — Pravisani iz Vidna. — Beyerl, Malitor, Heblinger iz Dun. Novega Mesta.

Pri Južnem kolodvoru: Taber iz Trsta.

Pri Lloyd: Stern z Dunaja. — Lavtižar iz Kamne Gorice. — Knaflič iz Litije. — Verbič iz Postojne. — Sabec, Hum iz Ormoža.

Pri avstrijskem caru: Novak iz Trojan. — Adamič iz Kamnika.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
4	9. zvečer	734.9	8.7	sl. jug	oblačno	
5	7. zjutraj	736.1	7.0	sl. svzh.	megla	0.0
	2. popol.	736.4	13.6	sl. svzh.	oblačno	

Srednja večerajna temperatura 10.1° in za 2.4° pod normalom.

Schieht-ovo milo

avstro-ogerski patent 282 4

oblastveno zasigurnana varstvena znamka

je najboljšje za perilo in poljubno domačo porabo; zjedinja je najboljši čistilni uspeh z največjo milo gledé obranjenja blaga; provzroči najčistejšo beloto, ne daje perilu neprijetnega duha; je osobito priporočljivo za pranje volnine. Tudi je izvrstno snažilno sredstvo pri umivanju in kopanju za odrasle in otroke.

Poskušnje ne bode nikdo obžaloval.

Dobiva se skoro v vseh prodajalnicah na drobno.

Zdravilišče Toplice

na Kranjskem

blizu Novega Mesta, želez. postaja Straža, je tako imenovani „akrato-vrelec“ z vročo vodo od 28—31° R. Voda, bodisi da se pije, ali da se rabi za kopanje, je izredno zdravilna zoper protin, koste-nice, lshijas, živčno bolezen (neuralgije) in zoper razne kožne in ženske bolezni. Na razpolago so basini in porcelanaste banje, lepo uravnane sobe za tujce, društvene dvorane, sobane za igre. V bližini so senčnati sprehozi in igrišča. Dobra restavracija in z nizkimi cenami je v hiši.

Kopalniška doba je od 1. maja do 1. oktobra.

Natančnejša pojasnila daje brezplačno

281 7—8

topliško oskrbnišтво.

Izprehodne palice,

319 30-8

keglji, lignum-sanotum kroglice, vozički za otroke, oanjice za potovanje, ariston-glasba, škatlice z glasbo, krožniki za kruh z napisom, razpela itd. itd. priporoča lepo narejene iz trpežnega blaga po nizki ceni

FR. STAMPFEL v Ljubljani, Kongresni trg (Tonhalle).

Na prodaj ima

pravi ribniški fižol za seme

195 20—17

Jakob Lavrenčič
v Sodražici.

Cena 100 kg. je 12 glđ.

St. 14.389.

Razpis službe.

346 1—1

Pri podpisnem magistratu je popolniti na novo ustanovljeno mesto

II. mestnega inženirja

z letno plačo 1200 glđ., aktivitetno doklado letnih 240 glđ. in pravico do višjih plačilnih stopinj (po 1300 in 1400 glđ.).

Prošnje, opremljene z dokazili v usposobljenosti za javno stavbinsko službo, o starosti, znanji jezikov in doznanjem praktičnem poslovanju je vložiti

do dne 20. maja letos

pri podpisnem magistratu, in sicer takim prosilcem, ki so že v javni službi, predpisanim službinskim potom.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,
dne 1. maja 1896.

Razglas.

V imenu stavbenega odbora razpisuje se

minuendo - dražba

o popravu podružne cerkve sv. Duha v Vnanjih Goricah, župnija Brezovica pri Ljubljani.

Dražba se bo vršila dne 18. maja t. l. ob 10. uri dopoldne v Vnanjih Goricah. — Načrti in proračun so pri ključarju g. Ivanu Marinko, Vnanje Gorice št. 15, na razplogo in v pregled. — Podvzetnik bo položil 10% kavcije do dne kolovdacije.

Vnanje Gorice, dne 4. maja 1896.

343 3—1

Anton Hočvar, župnik.

Ivan Marinko, načelnik.

St. 11.944.

Razglas.

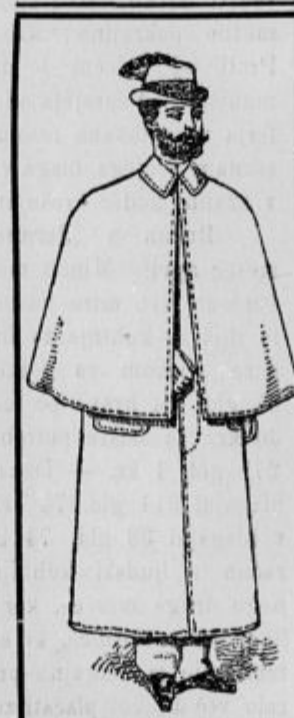
347 3—1

Podpisani magistrat javno oznanja, da se bodo nastali požari od zdaj naprej zopet po strelu iz topov na ljubljanskem gradu signalizirali, in sicer: požari v mestu z 2 streloma, požari v okolici pa z 1 strelom.

Signalizacija z udarci na zvon v stolpu ljubljanskega gradu ostane nespremenjena.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

3. dan maja 1896

Spomladanske
obleke,
površnike, nepremočljive
haveloke

289 10-72

za gospode in dečke kakor tudi
za gopé in deklice

iz pristne velblodje dlake ali pravega tirolskega lodna priporočata v največji izberi

Ericar & Mejač,
Ljubljana, Slonove ulice 9.

Ilustr. ceniki razpošljajo se franko in zastonj.

Dunajska borza.

Dne 5. maja.		Dne 4. maja.		Kreditne srečke, 100 glđ.	
Skupni državni dolg v notah	101 glđ. 20 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 glđ.	148 glđ. — kr.	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 glđ.	199 glđ. — kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 . . . 05 . . .	5% državne srečke l. 1860, 100 glđ.	156 . . . 50 . . .	Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 glđ.	18 . . . 20 . . .
Avstrijska zlata renta 4%	122 . . . 45 . . .	Državne srečke l. 1864, 100 glđ.	195 . . . 50 . . .	Rudolfove srečke, 10 glđ.	25 . . . 25 . . .
Avstrijska kronska renta 4%, 200 kron	101 . . . 25 . . .	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 . . . 20 . . .	Salmove srečke, 40 glđ.	69 . . . 25 . . .
Ogerska zlata renta 4%	122 . . . 35 . . .	Tisine srečke 4%, 100 glđ.	138 . . . 75 . . .	St. Genois srečke, 40 glđ.	71 . . . 50 . . .
Ogerska kronska renta 4%, 200 kron	99 . . . 05 . . .	Dunavske vravnave srečke 5%	127 . . . — . . .	Waldsteinove srečke, 20 glđ.	61 . . . — . . .
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 glđ.	986 . . . — . . .	Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	107 . . . 25 . . .	Ljubljanske srečke	22 . . . 25 . . .
Kreditne delnice, 160 glđ.	353 . . . 75 . . .	Posojilo goriškega mesta	112 . . . — . . .	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 glđ.	158 . . . 50 . . .
London vista	120 . . . 20 . . .	4% kranjsko deželno posojilo	98 . . . 50 . . .	Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3405 . . . — . . .
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 . . . 77 $\frac{1}{2}$. . .	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99 . . . 25 . . .	Akcije tržaškega Lloyda, 500 glđ.	442 . . . — . . .
20 mark	11 . . . 75 . . .	Priporočne obveznice državne železnice	222 . . . 50 . . .	Akcije južne železnice, 200 glđ. sr.	95 . . . 50 . . .
20 frankov (napoleondor)	9 . . . 54 . . .	„ južne železnice 3%	166 . . . 50 . . .	Dunajskih lokal. železnice delniška družba	61 . . . — . . .
Italijanski bankovci	44 . . . 25 . . .	„ južne železnice 5%	128 . . . 60 . . .	Montanska družba avstr. plan.	82 . . . 75 . . .
C. kr. cekini	5 . . . 65 . . .	„ dolenskih železnice 4%	99 . . . 50 . . .	Trboveljska premogarska družba, 70 glđ.	160 . . . 50 . . .
				Papirnih rubljev 100	127 . . . 25 . . .

Nakup in prodaja
 vakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
 Kavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izkrebjanju
 najmanjšega dobitka.
 Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
 Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh,
 potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih
 papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega
 obrestovanja pri popolni varnosti
 naloženih glavnice.